

jo været helt stuerent i lang tid på området skat; der kunne man godt bruge det sådan for at ændre folks adfærd. Kunne man bruge det på nogle af social- og sundhedsområderne, vil jeg gerne spørge De Konservative om.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Ja, det er nemlig et spørgsmål, jeg vil forlænge en lille smule, for når man f.eks. taler om adfærdsregulering i forhold til medicinforbrug, og derfor inden for den sidste periode har indført større selvbetaling, er det så, fordi man ønsker at bekæmpe hypokondere, eller fordi man mener, lægerne skriver for meget medicin ud? Er det patienternes skyld? Hvem har ansvaret for det?

Når man taler om at vælge – altså ordet valg er jo gået meget igennem de to sidste ordførertaler – hvad er det så for en type frie valg, vi snakker om? Nu har bibliotekerne været meget oppe; er det den valgfrihed, der er mellem, om man vil købe bogen eller låne den på biblioteket, som man lægger til grund, når man synes, der skal være brugerbetaling? Og tæller den sociale fordeling så i argumenterne, når man f.eks. siger, at der skal være bogudlån til rådighed for folk, hvad enten de har råd til at købe bøgerne eller ej? Hvad er det for en type valgfrihed, man snakker om? Jeg synes, det bliver blandet sammen.

(Kort bemærkning).

Gitte Seeberg (KF):

Til hr. Klaus Hækkerup: Det er så hel eller delvis brugerbetaling. Man kan jo godt forestille sig, at der kommer forslag om, at visse grupper af befolkningen skal betale 100 pct. for ydelser, hvorimod andre grupper, altså folk, der har en lavere indkomst, kun skal betale en mindre del, f.eks. af hjemmehjælpen, eller hvad der ellers har været oppe af temaer.

Til fru Yvonne Herløv Andersen: En af de fordele, vi ser ved brugerbetaling, kan være, at der er en vis adfærdsregulerende virkning i det. I Finansministeriets seneste budgetredegørelse, tror jeg det er, har man netop redegjort for, hvordan det er gået med udviklingen på tandlægeudgifter, på udgifter til hjemmehjælp og på udgifter til fysioterapi, når man pludselig har givet 100 pct. tilskud. Og der kan man jo se, at det har en kraftig adfærdsregulerende virkning, når borgeren selv skal betale en del af det.

Jeg vil ikke her sige, at vi går ind for det på bestemte områder, eller at der er områder, hvor vi ikke vil være med til det i dag. Det synes jeg er alt for tidligt. Og derfor synes jeg faktisk, at det er ganske glimrende, at vi får en redegørelse, som så kan belyse det i fremtiden, for jeg anerkender fuldt ud, at der ikke er nogen nærmere sammenhængende logik i, præcis hvilke områder der er brugerbetaling på, og hvilke der ikke er. Og det sådan set også svar til fru Jette Gottlieb.

Med hensyn til det med medicinen kan man jo diskutere, om det er den rigtige måde, man har gjort det på. Et af formålene med det forslag har jo også været, at udgifterne til medicin, som bliver ved med at stige, bliver fastholdt, uden at det dog skulle gå ud over de kronisk syge. Det er i hvert fald derfor, vi er med i aftalen om regulering af medicintilskuddet.

Villy Søvnald (SF):

I SF er vi som bekendt tilhængere af en samfundsmodel, hvor vi løfter i fællesskab, løfter i flok. Det står i modsætning til de lande omkring os, hvor ikke alene indkomst, men også service er koblet sammen med tilstedeværelse på et arbejdsmarked eller private forsikringsordninger eller afhængighed af hjælp fra de nærmeste.

Vores model er langt mere skånsom over for mennesker på randen af vores samfund, hvad enten randplaceringen skyldes alderdom, sygdom, arbejdsløshed eller handicap. Netop derfor reagerer befolkningen meget vredt, som vi så sidste år ved finanslovsforliget mellem regeringen og de borgerlige partier inklusive CD, når der sker forringelser på det, der opfattes som fundamentale velfærdsområder: dagpenge, efterløn, boligstøtte og medicin.

Egentlig er det vel ret beset uhyre positivt set fra et solidarisk synspunkt, at folk reagerer, som de gør. Det er ret beset et udtryk for, at hvis der er nogen, der piller ved hjørnestene i velfærdsmodellen, så siger befolkningen fra. Jeg kan godt forstå, at det er ubehageligt og sådan noget, men jeg tror, at hvis man overhovedet skal tolke, hvad der skete sidste efterår, var det lige præcis den reaktion.

Det var derfor, vi kritiserede det forlig skarpt sidste år, og det er også derfor, at vi i år skarpt har kritiseret de steder, hvor regeringen sammen med de borgerlige partier har været med til at forøge brugerbetalingen, først og fremmest ved at forhøje daginstitutionsbetalingen.